

Infrastruktur og samhandling i offentlig sektor

INF 3290 – 4 oktober 2013

Endre Grøtnes

Difi

Hva er spesielt med å utvikle
informasjonsinfrastrukturer i
offentlig sektor?

Dagens tema

- ▶ Kort om Difi
- ▶ Regjeringens digitaliseringsprogram
- ▶ Utfordringer ved utvikling og samordning av IT-infrastrukturer i offentlig sektor
- ▶ Virkemidler ved utvikling av en IT-infrastruktur for offentlig sektor
- ▶ Offentlige informasjonsinfrastrukturer
 - ▶ Felles plattform for digital kommunikasjon med offentlig forvaltning, ID-porten, Altinn, folkeregisteret, TVINN

Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi)

- ▶ Etablert 1. januar 2008
- ▶ Skal bidra til å utvikle og fornye offentlig sektor, styrke samordning og tilby fellesløsninger
- ▶ Ca. 220 ansatte i Oslo og Leikanger

Difi skal utvikle offentlig sektor

- ▶ Arbeidsoppgavene er sammensatt, fra rådgivning, analyse og kunnskapsformidling til strategiutvikling, og utvikling og forvaltning av fellesløsninger i det offentlige.
- ▶ Difi har et særlig ansvar for oppgaver og utfordringer som går på tvers av ulike sektorer.
- ▶ Sentrale innsatsområder er ledelse og organisering i forvaltningen, digitale tjenester og gode offentlige anskaffelser.

Avdeling for digital forvaltning

- ▶ Styring og organisering av IT
- ▶ Arkitektur og standardisering
- ▶ Informasjonssikkerhet
- ▶ Universell utforming
- ▶ Digitaliseringsfakta

Flere og bedre digital tjenester i offentlig sektor. Tjenestene skal utvikles basert på brukernes behov, et godt fundert faktagrunnlag og en helhetlig arkitektur. Tjenestene skal tilfredsstillende kravene til universell utforming, arkitektur, standarder og informasjonssikkerhet, og styres og forvaltes på en god måte.

Digitaliseringsprogrammet

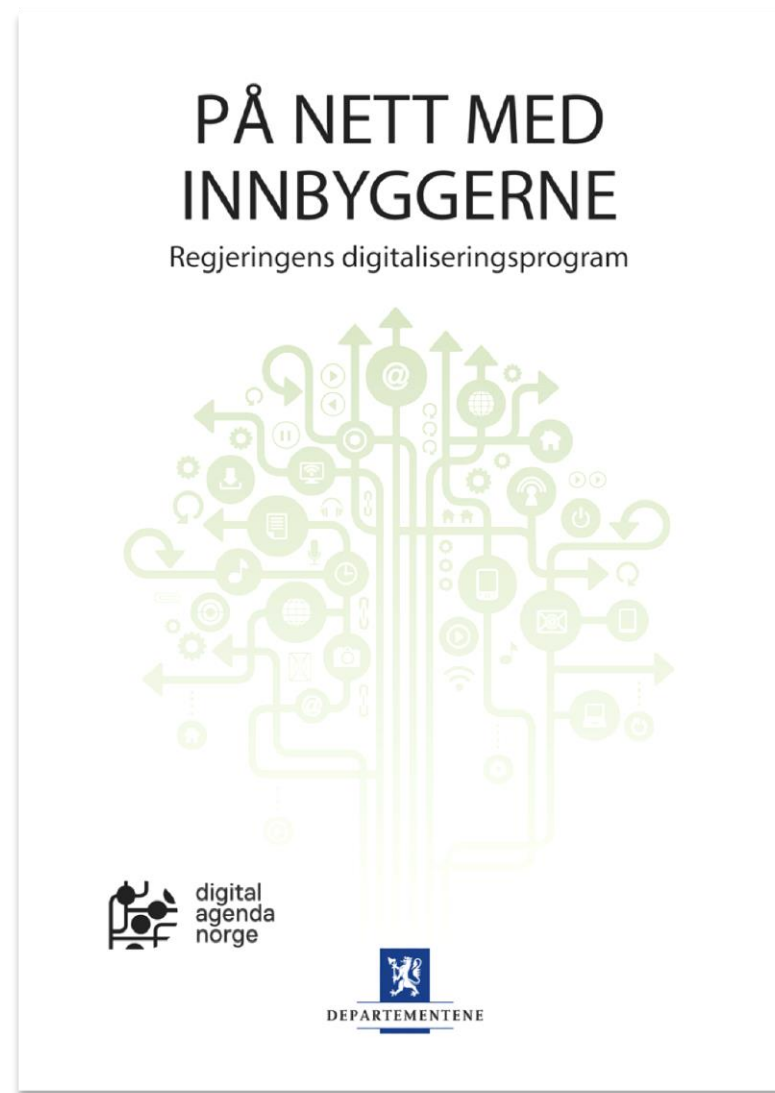
Sentrale politiske føringer og rammer

- ▶ Regjeringens digitaliseringsprogram
- ▶ [Digital agenda](#) for Norge
- ▶ [Digitaliseringsrundskrivet](#)

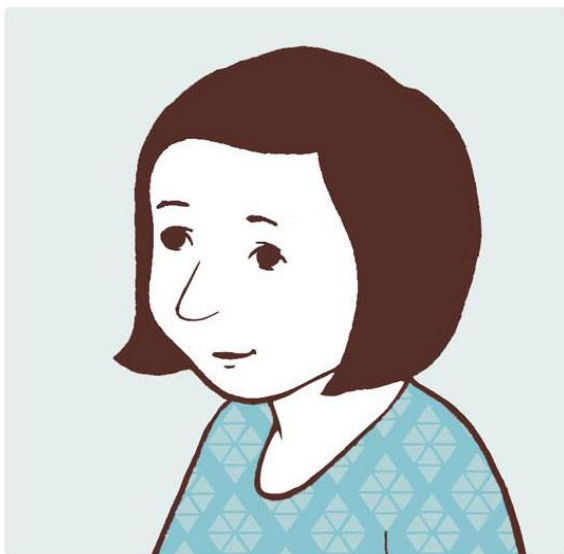

Regjeringens mål

- ▶ **Regjeringens mål er å digitalisere offentlige tjenester for å skape en effektiv og brukerrettet offentlig sektor.**
- ▶ **Digitaliseringsprogrammet inneholder hovedlinjene i regjeringens IT-politikk.**

Store potensielle gevinster

Personlig oppmøte
80 DKK

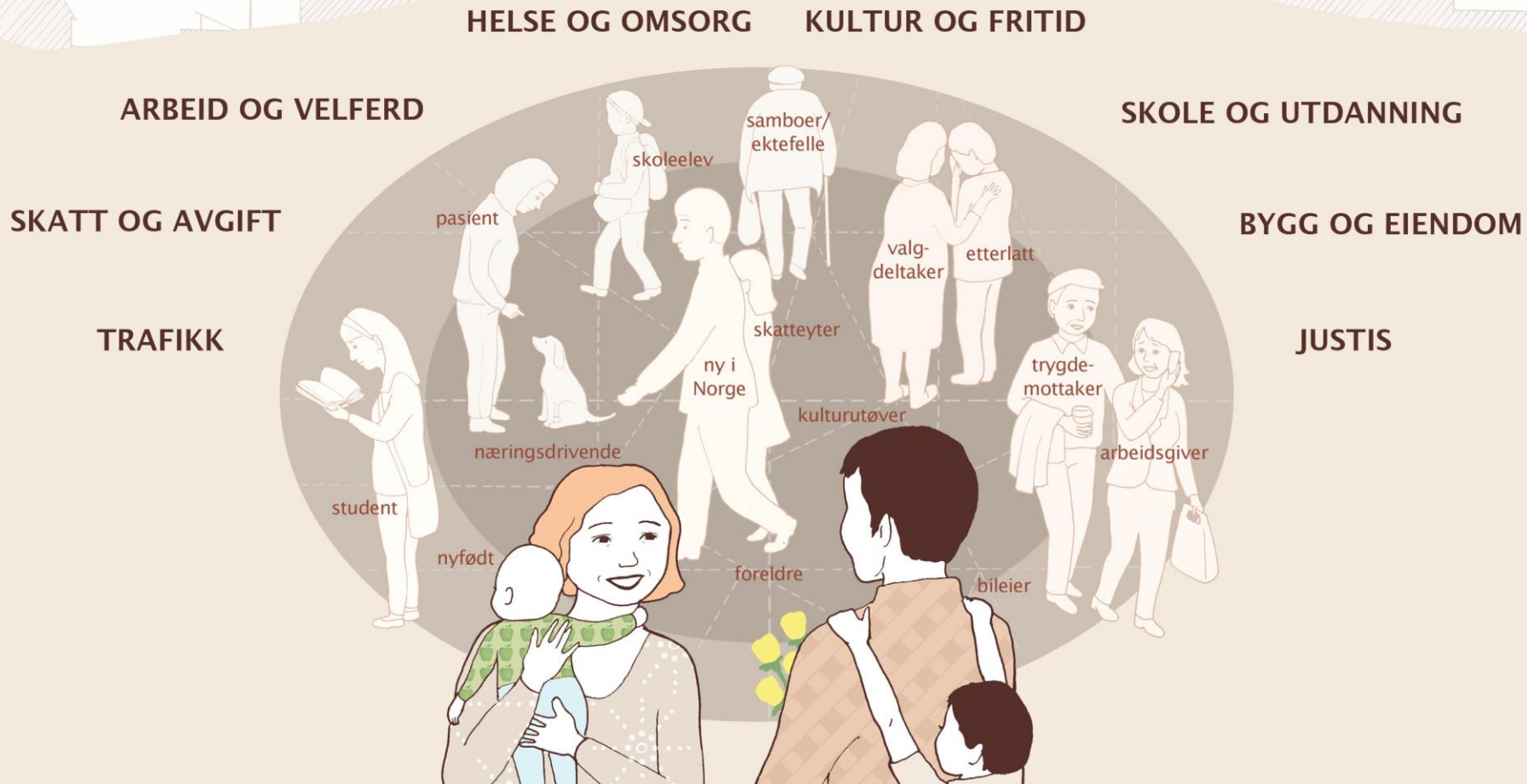
Telefon
40 DKK

Digital selvbetjening
3 DKK

* Basert på beregninger foretatt av København kommune

FREMTIDENS DIGITALE TJENESTER ETABLERES PÅ EN FELLES PLATTFORM

Felles tekniske løsninger:

- eID
- digital postkasse
- kontaktinformasjon
- Altinn
- offentlige fellesregistre

Styring, organisering og finansiering av felles IKT-løsninger

Tilpasse regelverk til digital forvaltning

Ni prinsipper for den digitale forvaltningen

1. Digital kommunikasjon skal være hovedregelen for kontakt med forvaltningen.
2. Forvaltningen skal tilby helhetlige og brukervennlige digitale tjenester.
3. Innlogging til offentlige netjtjenester skal være enkel og sikker.
4. Alle innbyggere og bedrifter skal få post fra forvaltningen i én sikker, digital postkasse.
5. Innbyggere og bedrifter skal få varsling på sms og e-post.
6. Innbyggere skal få hjelp til å finne fram til og bruke digitale tjenester.
7. Utvikling av IKT-løsninger skal sees i sammenheng med forvaltningens arbeidsprosesser og organisering.
8. Hensyn til personvern og informasjonssikkerhet skal ivaretas.
9. Digitaliseringstiltak som har betydning for flere tjenester, skal samordnes.

Bort fra papir

Innbyggerne skal få

- ▶ én digital postkasse
- ▶ varsel på sms eller e-post
- ▶ slippe å oppgi opplysninger flere ganger
- ▶ trygg og god elektronisk ID
- ▶ offentlige tjenester hvor som helst, når som helst

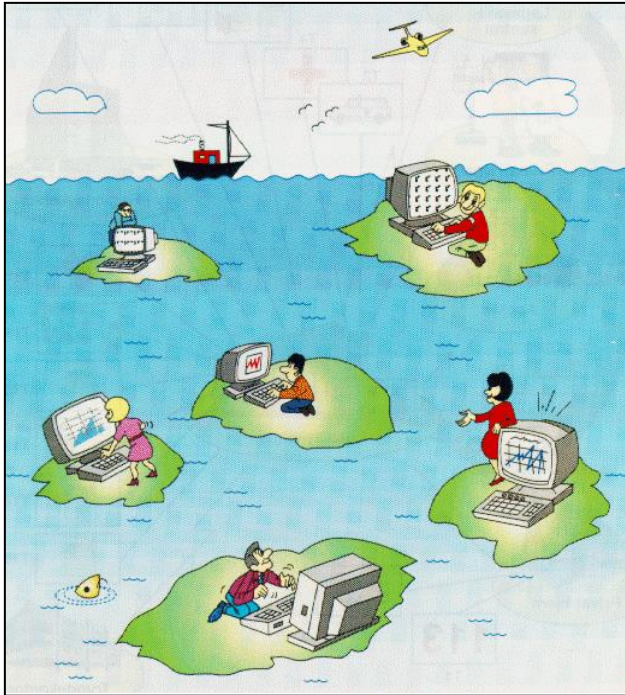
Utfordringer ved utvikling av offentlig IT-infrastrukturer

Informasjonsinfrastruktur

- ▶ Enabling
 - ▶ Supporting rather than specially designed
- ▶ Shared
 - ▶ Among a larger community
- ▶ Open
 - ▶ No strict borders
- ▶ Socio-technical
 - ▶ More than pure technology
- ▶ Heterogeneous
 - ▶ Include a range of different components
- ▶ Evolving Installed base
 - ▶ From what already exists

Hvorfor IT-styring og samordning?

Enkelt sagt: Skal vi ha det slik? eller slik?

Offentlig sektor er ikke en enhet

- ▶ Stortinget, Sametinget, Regjeringen, Departementene, Direktorat og tilsyn, Fylkesmennene, Fylkeskommunene, Kommunene, Domstolene, Helseforetakene
- ▶ 17 departementer + statsministerens kontor
- ▶ 19/18 fylker/fylkeskommuner
- ▶ 428 kommuner (i 2013)
- ▶ Over 240 ulike statlige virksomheter
 - ▶ Se [forvaltningsdatabasen](#) for mer info
- ▶ Totalt over 1000 ulike offentlig virksomheter (kommunale og statlige)

Installert base og gamle systemer

- ▶ Sluttbrukerne er hele befolkningen
- ▶ Mange av systemene går over 50 år tilbake
- ▶ Det offentlige må opprettholde tjenestetilbudet
- ▶ Mange offentlige tjenester er unike
- ▶ Heterogen base av virksomheter
- ▶ Informasjonen i løsningene skal ofte brukes av andre IT-systemer
- ▶ Løsningene understøtter lover og annet regelverk

Virkemidler ved utvikling av offentlig IT-infrastrukturer

Standarder og felleskomponenter

- ▶ For å kunne bruke IKT mer effektivt i staten må statlige etater støtte seg på felleskomponenter, felles arkitekturprinsipper og felles standarder.
- ▶ For å unngå at forskjellige deler av forvaltningen utvikler hver sin løsning for omtrent det samme behovet, er det behov for noen fellesløsninger. Slike fellesløsninger kalles felleskomponenter.

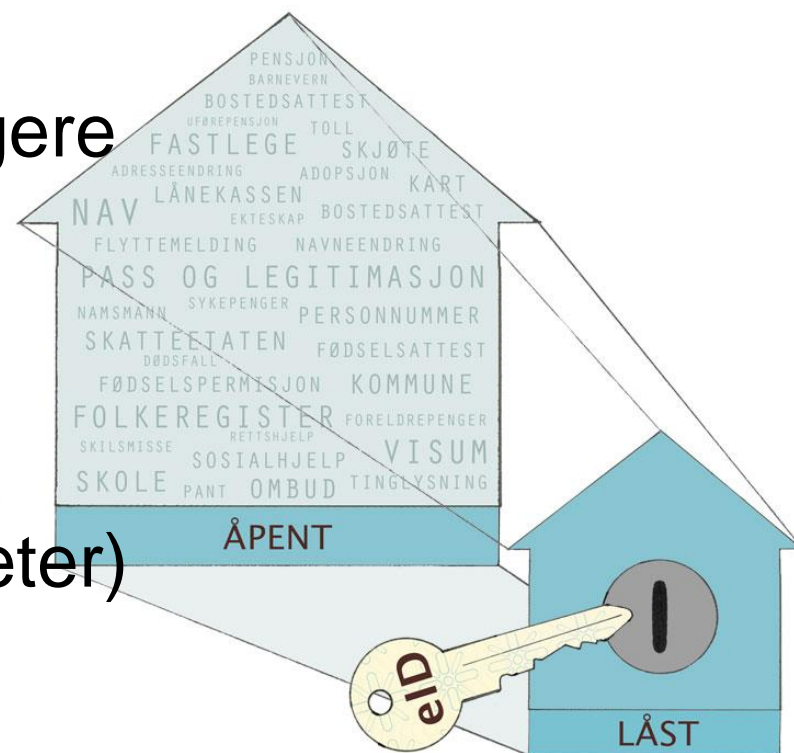
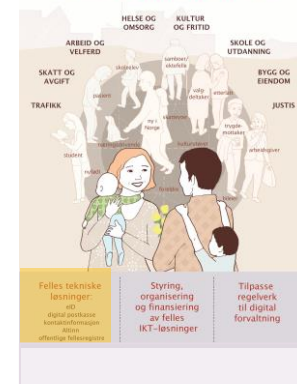
Hvilke virkemidler benyttes

- ▶ Felles tekniske løsninger (felleskomponenter)
- ▶ Felles arkitekturprinsipper
- ▶ Standardisering
- ▶ Samordning av begreper og data
- ▶ Organisatoriske endringer
- ▶ Felles metoder for prosjektgjennomføring

Felles løsninger

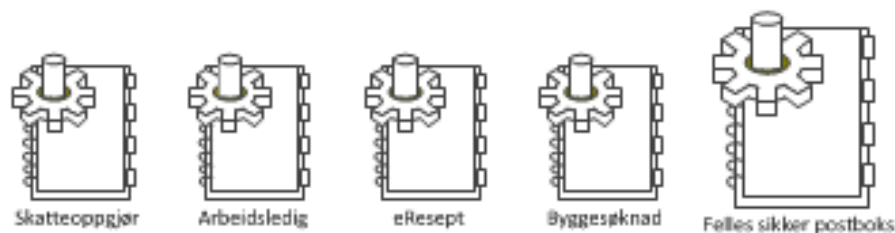
- ▶ ID-porten
- ▶ Altinn
- ▶ Digital postkasse til innbyggere
- ▶ Digital kontaktinformasjon
- ▶ Folkeregisteret
- ▶ Matrikkelen (eiendom)
- ▶ Enhetsregisteret (virksomheter)

FREMTIDENS DIGITALE TJENESTER
ETABLERES PÅ EN FELLES PLATTFORM

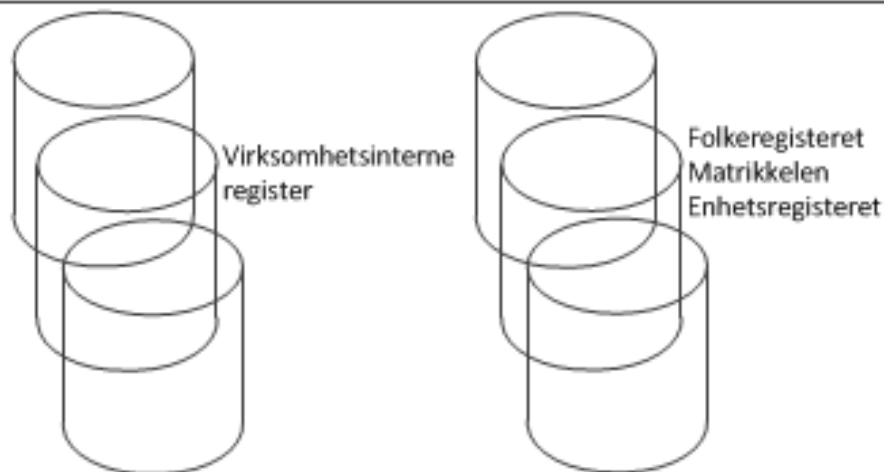
Presentasjon: Brukergrensesnitt

Elektroniske tjenester

Felleskomponenter

Data:
Felles grunndata, åpne data, data om data (metadata)

Hva er et arkitekturprinsipp?

- ▶ *Grunnleggende krav eller regel som skal følges for hvorledes man analyserer, designer, utvikler og tester IKT-løsninger, IKT-komponenter og IKT-tjenester (FAOS og St.meld.19)*
- ▶ *Principles are general rules and guidelines, intended to be enduring and seldom amended, that inform and support the way in which an organization sets about fulfilling its mission (Togaf)*

Prinsippenes virkeområde

- ▶ Ved utvikling av nye IKT-løsninger
- ▶ Ved vesentlig ombygging av eksisterende IKT-løsninger
- ▶ Obligatoriske for statlig sektor
 - ▶ Rundskriv P 11/2011
 - ▶ Bruk eller forklar
- ▶ Anbefalte for kommunal sektor
 - ▶ Felles arkitektur kommunal sektor

”Anbefalinger og beskrivelser i dette forprosjektet er i samsvar med denne stortingsmeldingen”

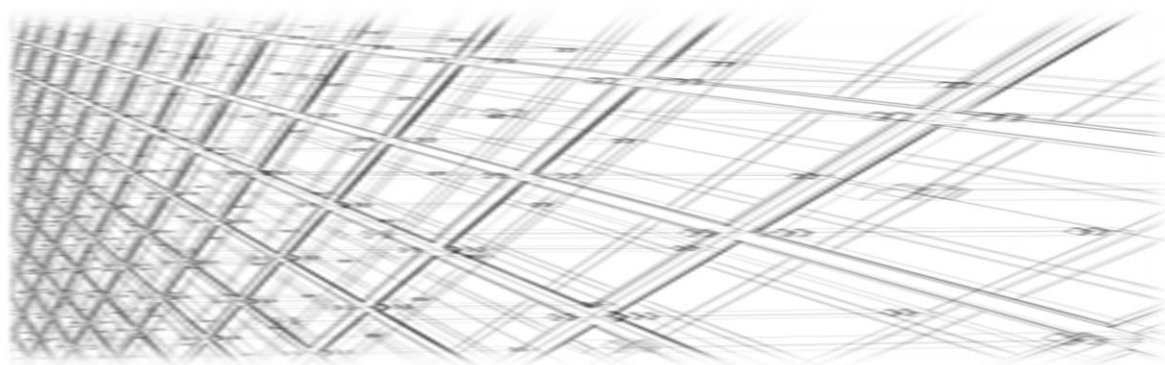
Prinsippene

- ▶ Tjenesteorientering
- ▶ Interoperabilitet
- ▶ Tilgjengelighet
- ▶ Sikkerhet
- ▶ Åpenhet
- ▶ Fleksibilitet
- ▶ Skalerbarhet

IT-standarder for offentlig sektor

- ▶ Referanse katalog for IT-standarder i offentlig sektor
- ▶ Inneholder obligatoriske og anbefalte standarder
- ▶ Forskrift om IT-standarder i offentlig forvaltning
 - ▶ <http://lovdata.no/cgi-wift/ldles?ltdoc=/for/ff-20090925-1222.html>

Standardiseringsportalen

standard.difi.no

Programmer difi Difi Intranett Live mail Confluence Webmail domenesher... BBC - Lab UK Find your lost phon... Dærnt's Corner Kristin Clemets blogg forskning.no > Blogg Chaffeys blogg Blog About Infograp... Vox Publica | Magasi...

difi Direktoratet for forvaltning og IKT

Standardiseringsportalen

IKT-standarder i offentlig sektor

a a RSS Søk

Om standardiseringsarbeidet | Om nettstedet | Kontakt oss | English

Standardar Høringar Forslag og utredningar Vanlige spørsmål Møter i rådet Slik jobbar rådet Vil du påverke?

Anvendelsesområder

- Styringssystemer for informasjonssikkerhet
- Begrepsanalyse og definisjonsarbeid
- Tegnssett ved utveksling av informasjon
- Tegnssett i interne systemer
- E-bøker (store dokumenter)
- Andre anvendelsesområder

Underlag standardiseringsrådsmøte 1. nov. 2013

01.10.2013

Vi ynskjer innspel til sakene som skal handsamas i neste Standardiseringsrådsmøte.

- [Les mer om Underlag standardiseringsrådsmøte 1. nov. 2013](#)

Digitaliseringsrundskrivet

05.09.2013

Nå har regjeringen sendt ut et nytt digitaliseringsrundskriv, som følger opp sentrale krav for å understøtte regjeringens digitaliseringsprogram.

- [Les mer om Digitaliseringsrundskrivet](#)

Revidert forskrift

05.09.2013

I august ble ny revidert Forskrift om IT-standarder i offentlig sektor vedtatt av Kongen i statsråd. Det har nå kommet sterkere krav til bruk av standarder for mottak av eFaktura og kreditnota.

- [Les mer om Revidert forskrift](#)
- [Finn flere nyheter i nyhetsarkivet](#)

Motta RSS feed på våre nyheter

Vil du ha nyheitar på e-post?

Č, č, Ď, ě, Ń, ň, Š, š, Ŧ, ƚ, Ž, ž

Prosjekt for kostnadseffektiv innføring av felles tegnssett i offentlige IT-systemer

» [Klikk her](#)

Siste utredninger

- Arkitekturrammeverk i offentlig sektor**
Siste status: Erfaring ved bruk av Togaf
Endret 01.10.2013
- Meldingsutveksling internt i forvaltningen**
Siste status: Status forprosjekt
Endret 01.10.2013
- Revisjon av Referanse katalogen 2013**
Siste status: Revisjonsnotat 2013
Endret 01.10.2013

Samordning av begreper

- ▶ Hva er en samboer???
- ▶ Det finnes ingen rådende, entydig definisjon av samboerskap.
- ▶ Lånekassen:
 - ▶ samboere: personer som lever sammen og har felles barn
- ▶ NAV
 - ▶ Samboere defineres i folketrygdloven § 1-5 tredje ledd som to ugifte personer som lever sammen og som enten har eller har hatt felles barn (herunder adoptivbarn) eller tidligere har vært gift med hverandre.

PAUSE

Utfordringer ved å etablere en nasjonal infrastruktur

En historie om arbeidet som skal lede
fram til en ny digital infrastruktur i
Norge

Av Endre Grøtnes, Difi

Oppgaven

Etablere en løsning for å sende post digitalt, på en sikker måte, fra det offentlige til innbyggerne.

Løsningen kalles «Sikker digital post»

Oppdragsgiver

Regjeringen ved FAD

Ansvarlig for gjennomføring

Difi, via sikker digital post programmet

Hva skal jeg presentere?

- ▶ Litt om historien og prosessen
 - ▶ Uenigheter, utredninger og endringer i regelverk
- ▶ Infrastrukturen som skal etableres
 - ▶ Hva er sikker digital post?
- ▶ Hva er hindringene?
 - ▶ Tekniske, organisatoriske og regulatoriske utfordringer
- ▶ Hvordan fjerner vi hindringene?

Noen mål

- A. Offentlige virksomheter skal primært sende post digitalt til innbyggerne.
- B. Innbyggerne skal kunne velge mellom flere «godkjente» private løsninger for å motta post digitalt.
- C. Innbyggerne skal kunne reservere seg mot å motta post digitalt fra det offentlige.

Hva skal til for å nå målene?

Du skal selv velge digital postkasse

- Regjeringen ønsker at innbyggerne skal kunne velge mellom markedsbaserte postkasseløsninger, og kunne få post fra det offentlige i samme digitale postkasse som de bruker til annen digital post.

The screenshot shows the homepage of digi.no, an IT industry news website. The header includes the logo 'digi.no IT-bransjens nettavís', a search bar for 'Din e-postadresse', and a 'Google™ Tipasset' button. A navigation menu lists categories like 'Bedrifts-IT', 'Telekom', 'Utvikling', 'Karriere', 'Økonomi', 'Samfunn', 'Sikkerhet', 'EVENT', and 'WHITEP'. The main content area features a photograph of Rigmor Aasrud, the Minister of Digitalization, speaking at a podium. The background of the photo has the text 'PÅ NETT MED INNBYGGERNE' and 'Regjeringens digitaliseringsprogram'. To the right of the photo is a sidebar with a 'Ledige i' section listing various companies like 'xtra personell', 'Cap', 'norwegia', and 'Experis IT'. A 'Legg in' button is at the bottom of the sidebar.

Du skal selv få velge digital postkasse

Fornyingsministeren åpner for fri konkurranse.

Tirsdag 20. november 2012 kl. 13:08

Av Harald Brombach

Tanken om en digital postkasse, hvor innbyggerne kan motta post fra blant annet det offentlige, har ført til etableringen av flere slike tjenester i Norge, hvorav Postens **Digipost** nok er den mest kjente. Den har drøyt 200 000 registrerte brukere, ifølge tjenestens nettsted.

I dag kunngjorde Fornyingsdepartementet (FAD) at all offentlig post vil leveres digitalt fra og med 2014, med mindre brukeren reserverer seg mot dette. Som en del av beslutningen har fornyingsminister Rigmor Aasrud bestemt at leverandørene av digitale postkassetjenester skal få konkurrere om disse tjenestene, ved at det er brukerne selv skal kunne velge leverandør av tjenesten.

The advertisement is for the Acer Icon W511P 10" laptop. It features the 'KOMPLETT' logo at the top left, followed by the Acer logo and the product name 'ACER ICON W511P 10"'. The price is prominently displayed as '5.395,-' with a small '5436' below it.

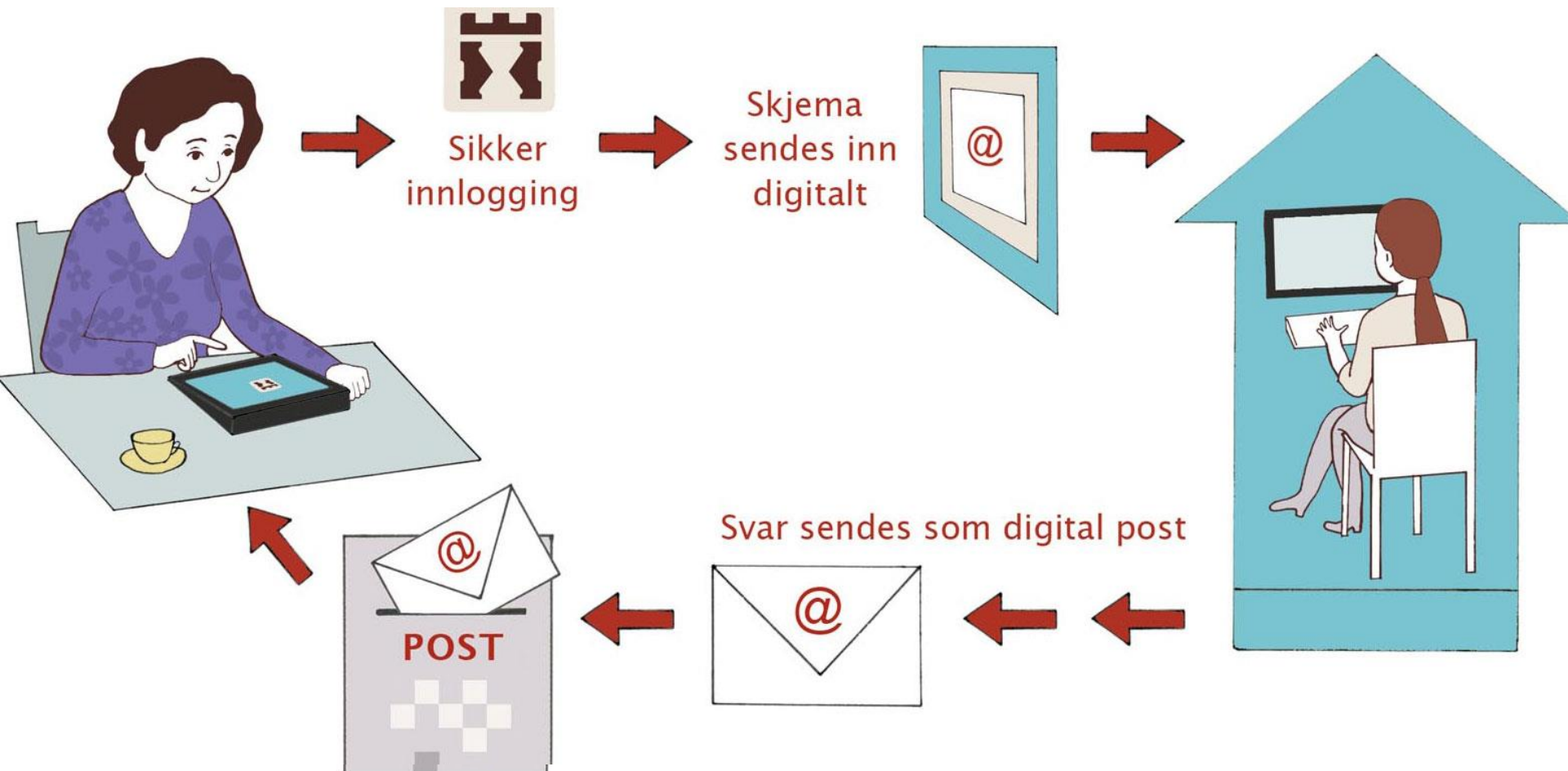
Hva er «sikker digital post»?

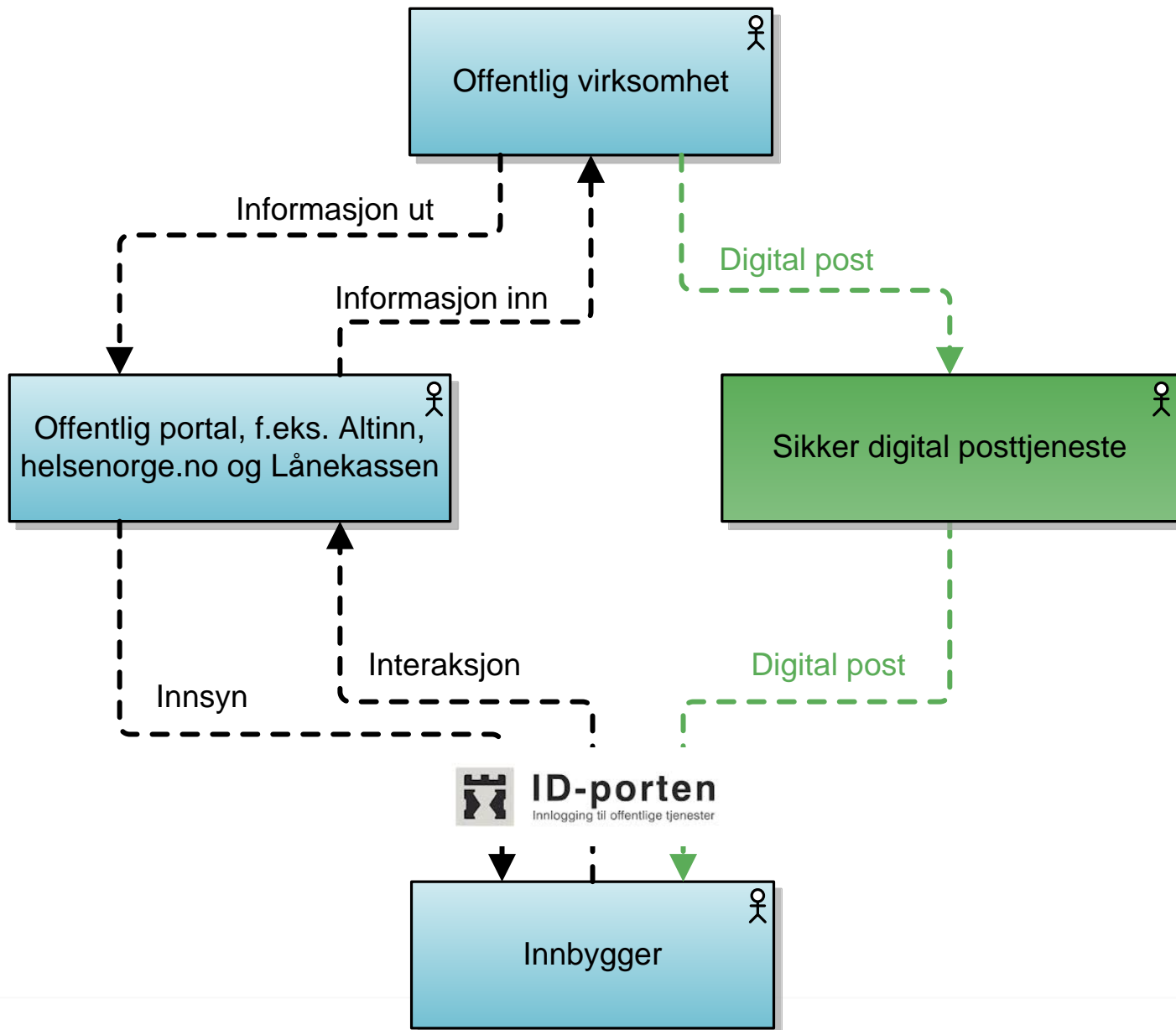
- ▶ En infrastruktur for å sende post digital fra offentlige og private virksomheter til en digital postkasse som innbyggeren har kontroll over.
- ▶ Postkassen er en digital versjon av dagens «grønne» postkasse. Innbyggerne får en offisiell postkasse.
- ▶ Kun godkjente avsendere kan sende post.
- ▶ Hele infrastrukturen er underlagt strenge krav til sikkerhet og innbyggeren kan motta all type post fra det offentlig i sin postkasse.

Den tekniske løsningen

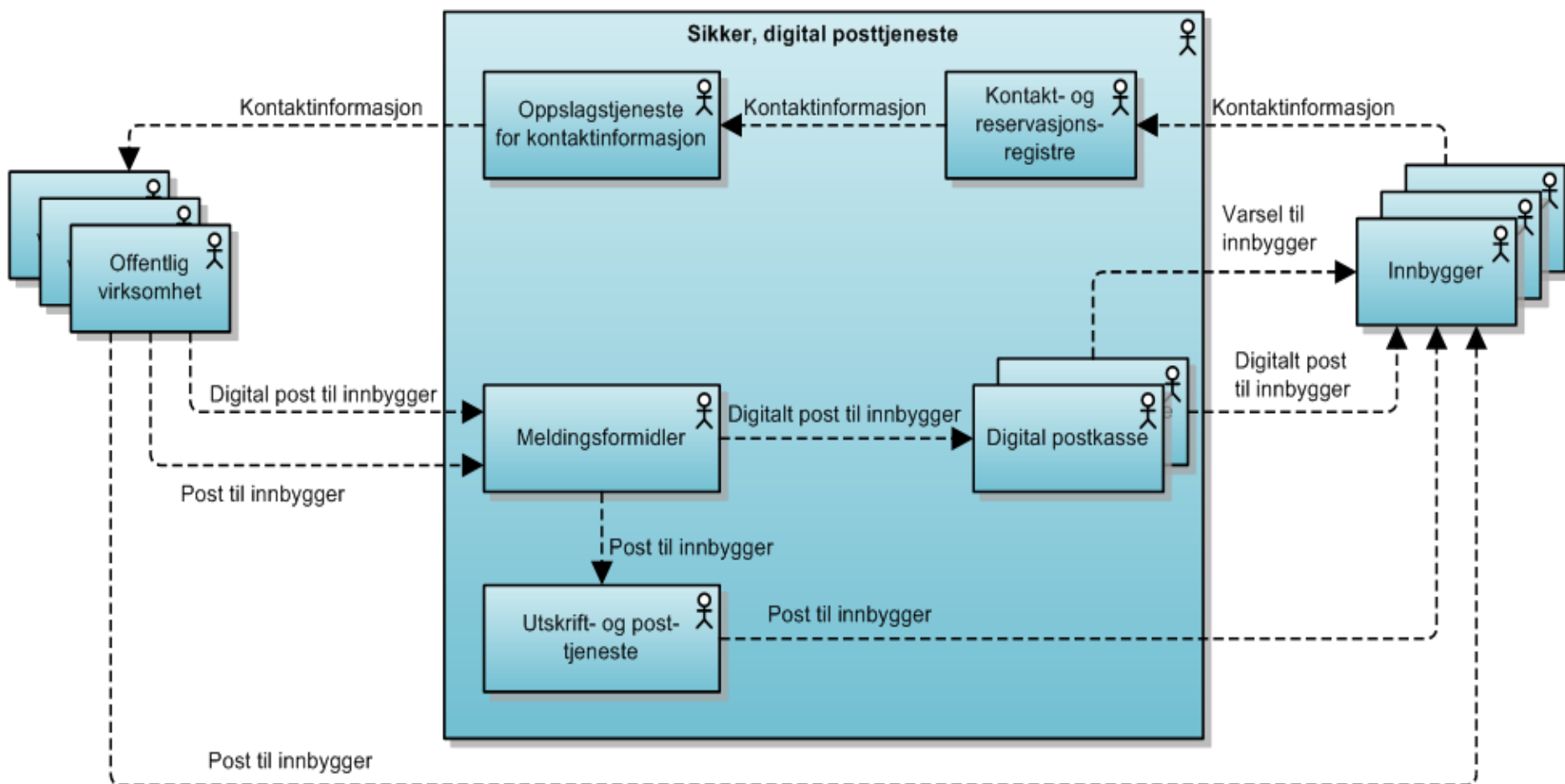
Sikker digital toveiskommunikasjon

Regjeringens visjon

Konseptskisse

Reservasjons- og kontaktregister

Innbyggerne kan reserverer seg i en portal på nett

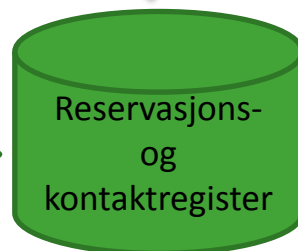
Portal

Innbyggerne kan oppdatere kontaktinformasjon på nett

Digital tjeneste

Oppslagstjenest

Forvaltningen får tilgang til opplysningen i registeret via en oppslagstjeneste.

Innbyggerne kan reserverer seg ved å ringe inn

Legger inn data

Brukerstøtte

Status for prosjektet

- ▶ 20 august ble 7 leverandører prekvalifisert for å levere tilbud på sikker post løsningen.
- ▶ 23 september mottok Difi 2 tilbud på postkassen og 3 tilbud på meldingsformidler.

Delanskaffelse 1)

Digital postkasse

- *e-Boks AS*
- *Posten Norge AS*

Delanskaffelse 2)

Meldingsformidlertjeneste

- *Escher Group Ltd (Irl)*
- *Posten Norge AS*
- *Strålfors AS*

Planer framover

- ▶ Forhandlinger starter opp i uke 42. Det er en målsetting at kontrakter inngås i mars 2014.
- ▶ I løpet av 2014 skal innbyggerne få tilbud om en sikker digital postkasse for brev fra det offentlige.
- ▶ Difi utvikler det sentrale reservasjons- og kontaktregisteret.
- ▶ Reservasjon starter 6. januar 2014.
- ▶ 3. mars 2014 kan offentlige virksomheter benytte et felles register for digital kontaktinformasjon.

Utfordringene

For å få etablert løsningen må

- ▶ Lover og regler endres
- ▶ Forholdet til alternative infrastrukturer avklares
- ▶ Intern og ekstern motstand «nedkjempes»
- ▶ Det skapes aksept for løsningen hos avsenderne
- ▶ Flere leverandører være villige til å levere digitale postkasser
- ▶ Innbyggerne må ønske å bruke løsningen

Endringer i forvaltningsloven

Prop. 116 L (2012-2013), Innst. 342 L (2012-2013), Lovvedtak 72 (2012-2013)

Hvor er saken nå?

Lovsaken er ferdigbehandlet og sanksjonert i statsråd. Loven gjelder fra det tidspunktet som bestemmes i loven, eller som regjeringen bestemmer.

Lovforslag fra Justis- og beredskapsdepartementet
Saken er behandlet i justiskomiteen

Vedtak i korthet

Stortinget har vedtatt endringer i forvaltningsloven. Endringene innebærer at forvaltningen kan kommunisere elektronisk med befolkningen. Forvaltningen kan som hovedregel kommunisere elektronisk, men privatpersoner kan reservere seg mot dette og i stedet motta tradisjonell post fra forvaltningen.

Behandling og vedtak

Lovsaken er ferdigbehandlet.
Første behandling: [Voteringsoversikt](#)

Behandling og innstilling

Innstilling ble avgitt den 23.05.2013
Behandlet andre gang i Stortinget: 03.06.2013

Se andre saker om samme tema:

[Lokalforvaltning](#)

Følg saken

1 Lovforslag

Fra Justis- og beredskapsdepartementet
Grunnlag for saken
[Prop. 116 L \(2012-2013\)](#)
Fremmet i statsråd 12.04.2013
Referert 16.04.2013

2 Komitebehandling

Tildelt komité 16.04.2013
Justiskomiteen
Saksordfører: [Hans Frode Kielland Asmyhr \(FrP\)](#)
Innstilling avgitt 23.05.2013
[Innst. 342 L \(2012-2013\)](#)

3 Første behandling

Referat Stortinget, Sak 6
30.05.2013
Voteringsoversikt
[Lovvedtak 72 \(2012-2013\)](#)

4 Andre behandling

Referat Stortinget, Sak 20

Ny lov vedtatt 14.06.2013

- ▶ Stortinget har vedtatt endringer i forvaltningsloven. Endringene innebærer at forvaltningen kan kommunisere elektronisk med befolkningen. Forvaltningen kan som hovedregel kommunisere elektronisk, men privatpersoner kan reservere seg mot dette og i stedet motta tradisjonell post fra forvaltningen.

Ikke alle reglene er på plass

- ▶ En forutsetning for lovendringen var at det skulle lages mer konkrete forskrifter som løsningen for sikker digital post skulle baseres på.
- ▶ MEN, dette regelverket er ikke på plass.
- ▶ Høringsfristen gikk ut 13 september og det har kommet inn 53 høringssvar. Disse må gjennomgås. Mange er kritiske.

Mer enn teknologi

Vil regjeringen ødelegge Altinn?

DEBATT: Fagforeninger advarer.

Fredag 26. april 2013 kl. 07:56

DEBATTINNLEGG: Fagforeningene ved Brønnøysundregistrene stiller seg uforstående at regjeringen vil frata Altinn muligheten til å være en moderne e-forvaltningsløsning. Det vil koste skattebetalerne dyrt.

Enhver moderne e-forvaltningsløsning må være dialogløsning for å lykkes. Det betyr at brukeren ikke bare skal kunne sende inn, men også må kunne motta svar fra det offentlige på samme sted. Et annet scenario er at brukerne må klage på en avgjørelse man mottar i meldingsboksen fra det offentlige, for eksempel et skatteoppgjør. Å lage løsninger for enveiskommunikasjon er rett og slett gammeldags og ikke liv laga.

I desember 2013 fyller Altinn 10 år. I løpet av disse årene har Altinn blitt en av verdens mest vellykkede løsninger for elektronisk forvaltning spesielt for næringslivet. 98-99 prosent av næringslivet i Norge bruker Altinn til elektronisk meldingspostkasse.

Vil ikke ha Digipost

Kommunene vil ha omkamp om digital postkasse.

Onsdag 23. januar 2013 kl. 12:29
Av Sigvald Sveinbjørnsson

– Ikke godt nok

Krever kryptering hele veien for statlig meldingstjeneste.

Fire dager før julaften i fjor inviterte Direktoratet for forvaltning rekke aktører om å komme med innspill til hvilke krav som skal digital postkasse til innbyggerne. Regjeringen, med IT-statsråd spissen, har bestemt at kommersielle aktører, som Postens Digi danske postens e-Boks, skal konkurrere om dette markedet.

Potensielt kan det være meget lukrativt for eksempelvis Posten tjeneste som skal sende informasjon fra staten til innbyggerne. etablerte aktørene for sikre e-postbokser har lobbet intenst i og denne statusen.

Advarer

Men nå advarer Nasjonal Sikkerhetsmyndighet (NSM) mot at det meldingssystem som ikke tar sikkerheten nok på alvor.

– Et sikkert sted for alt som er viktig

e-Boks-direktør Henrik Andersen svarer på KS' bekymringer om digital postboks.

Torsdag 24. januar 2013 kl. 10:52

Du er her: Computerworld >

Statlig digital post fra 2014

Kenneth Christensen
16.04.2013 kl 13:20

Epost

1. januar 2014 vil post fra det offentlige sendes deg digitalt. Men du kan reservere deg.

Du er her: Computerworld >

Kritiske til Difis postkasse-prosess

Michael Orelid
11.02.2013 kl 07:01

Epost

Kommunene og Skatteetaten er skeptiske til prosessen om digital postkasse. - Altinn burde vært gjenbrukt, sier it-direktøren i Skatteetaten.

statlig sektor.

Tweet 4

+1 0

Anbefal 1

ANNONSE

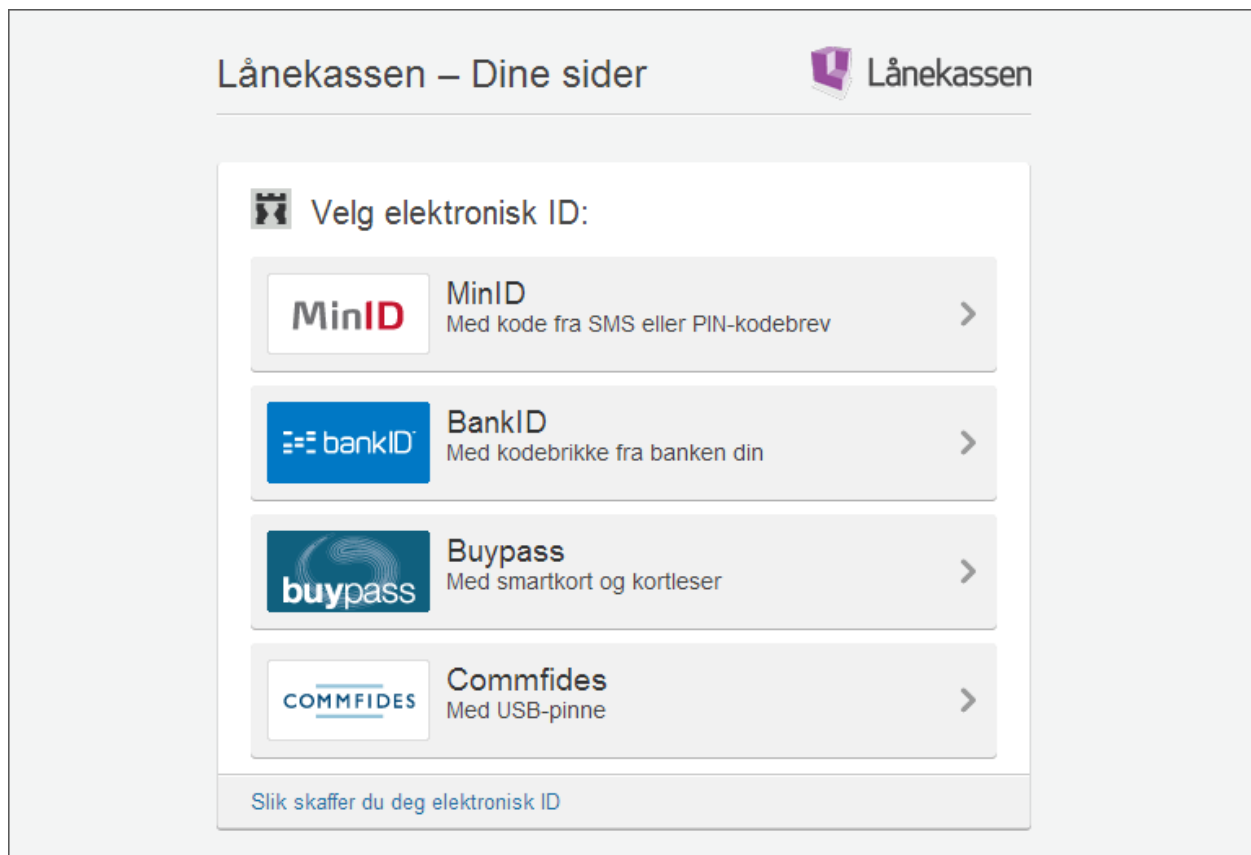

Andre «konkurrerende» infrastrukturer

- ▶ E-post
- ▶ Altinn
- ▶ Offentlige portaler med «minside» funksjonalitet

Hva er ID-porten?

- *ID-porten er en felles infrastruktur for bruk av elektronisk ID (eID) i offentlig sektor.*

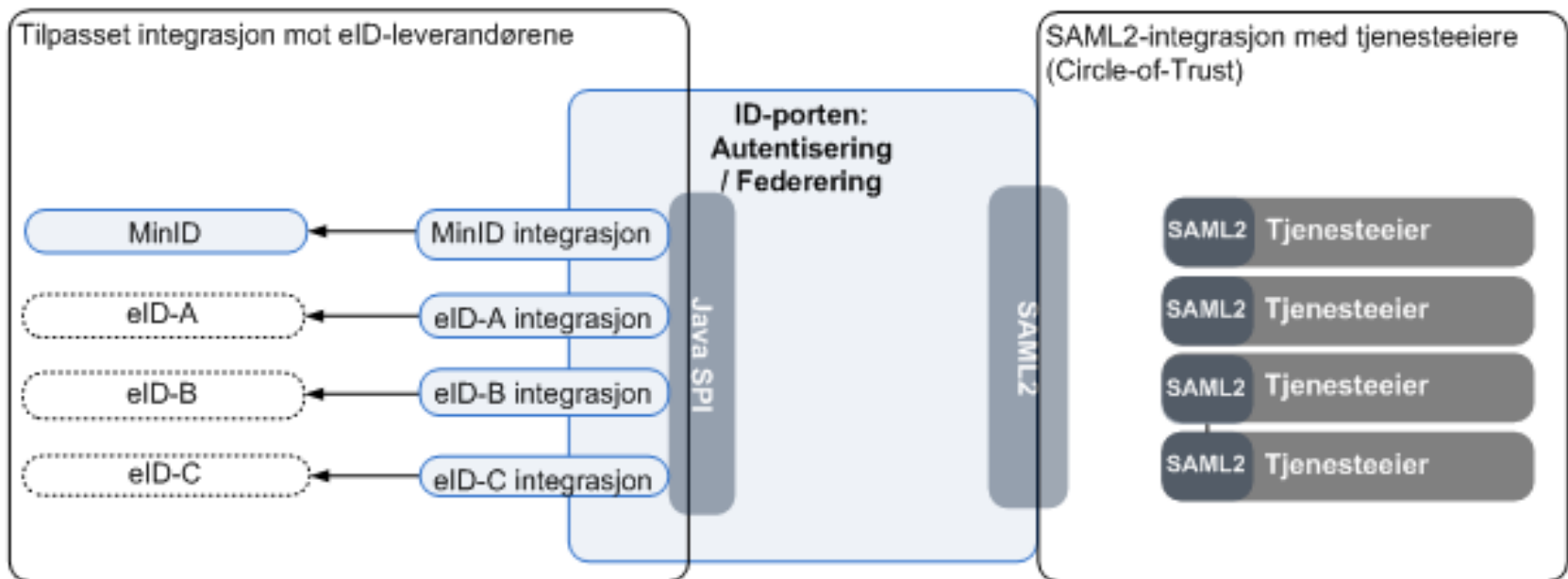
Lånekassen – Dine sider Lånekassen

 Velg elektronisk ID:

- **MinID**
Med kode fra SMS eller PIN-kodebrev >
- **BankID**
Med kodebrikke fra banken din >
- **Buypass**
Med smartkort og kortleser >
- **Commfides**
Med USB-pinne >

[Slik skaffer du deg elektronisk ID](#)

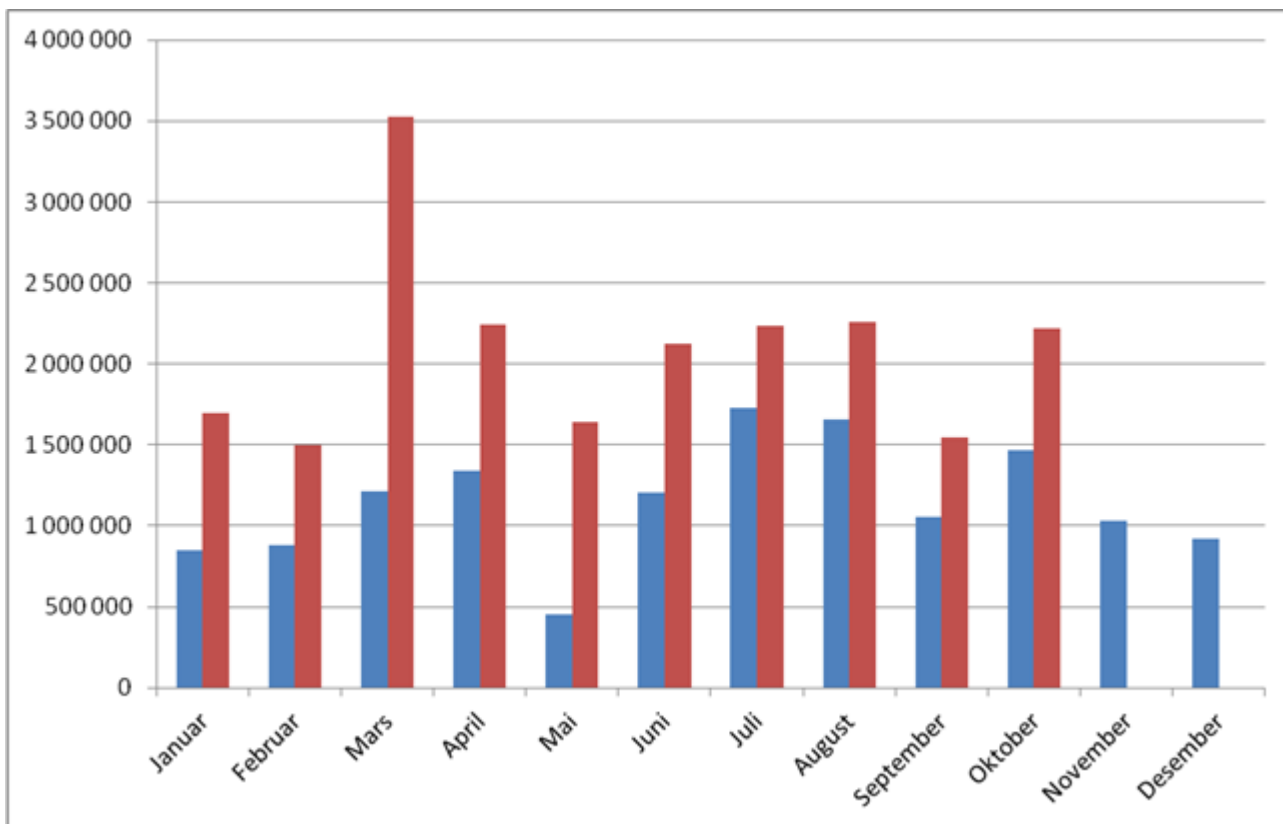
Arkitektur for ID-porten

Om ID-porten

- ▶ ID-porten gir innbyggerne tilgang til digitale tjenester fra mer enn 270 offentlige virksomheter, og er en fellesløsning for offentlig sektor som driftes av Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi).
- ▶ ID-porten gir deg valget mellom fire elektroniske ID-er: den offentlige MinID og de private løsningene BankID, Buypass og Commfides.

Bruken av ID-porten

- ▶ 2,65 millioner brukere
- ▶ 30 millioner innlogginger

MinID bruksområder i dag (utvalg)

Teneste	Tenesteeigar
Innlevering av selvangivelse og skatteoppgjør, skattekort	Skatteetaten
Søke lån og stipend, betalingsutsetting, fastrente	Lånekassen
Meldekort, Pensjon, Arbeid, Ubetalinger	Nav
Få oversikt over pensjonen din	Norsk Pensjon
Melde adresseendring	Posten
Energimerking av bygg	NVE
En rekke kommunale skjema Avtale med	120 kommunar
Vigo (søknad til vidaregående opplæring)	Fylkeskommunene
Samordna opptak (søknad til høgare utdanning)	Universitet og h.skule
Altinn	Brønnøysundreg.
Melde bivirkningar av medisin	Legemiddelverket

Prinsipp for bruk av eID i ID-porten

- ▶ Kostnadsfritt for sluttbruker
- ▶ Sluttbruker skal fritt velge blant tilknyttede eID-er
- ▶ eID på ett sikkerhetsnivå skal kunne brukes på tjenester med lavere sikkerhetsnivå
- ▶ ID-porten skal tilby ett brukergrensesnitt
- ▶ Alle tjenesteeiere må akseptere alle tilknyttede eID-er
- ▶ Alle eID-er må ha et felles og tilfredsstillende risikonivå
- ▶ Alle tilknyttede eID-er på nivå 4 skal tilby tjenester for autentisering, signering og meldingskryptering

Hva er Altinn?

- ▶ Altinn er et nettsted
- ▶ Altinn er en teknisk infrastruktur
- ▶ Altinn er et utviklingsverktøy
- ▶ Altinn er et samarbeidsprosjekt
- ▶ Altinn er eForvaltning i verdensklasse

Ulike perspektiver på Altinn

- ▶ **Sluttbrukerperspektivet**

Den offentlige internetportalen www.altinn.no

- ▶ **Organisatorisk perspektiv**

Et tverretatlig samarbeid for å redusere næringslivets skjemabyrder overfor det offentlige

- ▶ **IT-perspektiv**

En teknisk løsning som offentlige etater kan bruke for å lage elektroniske skjemaer og tjeneste, og en infrastruktur for drift av tjenestene.

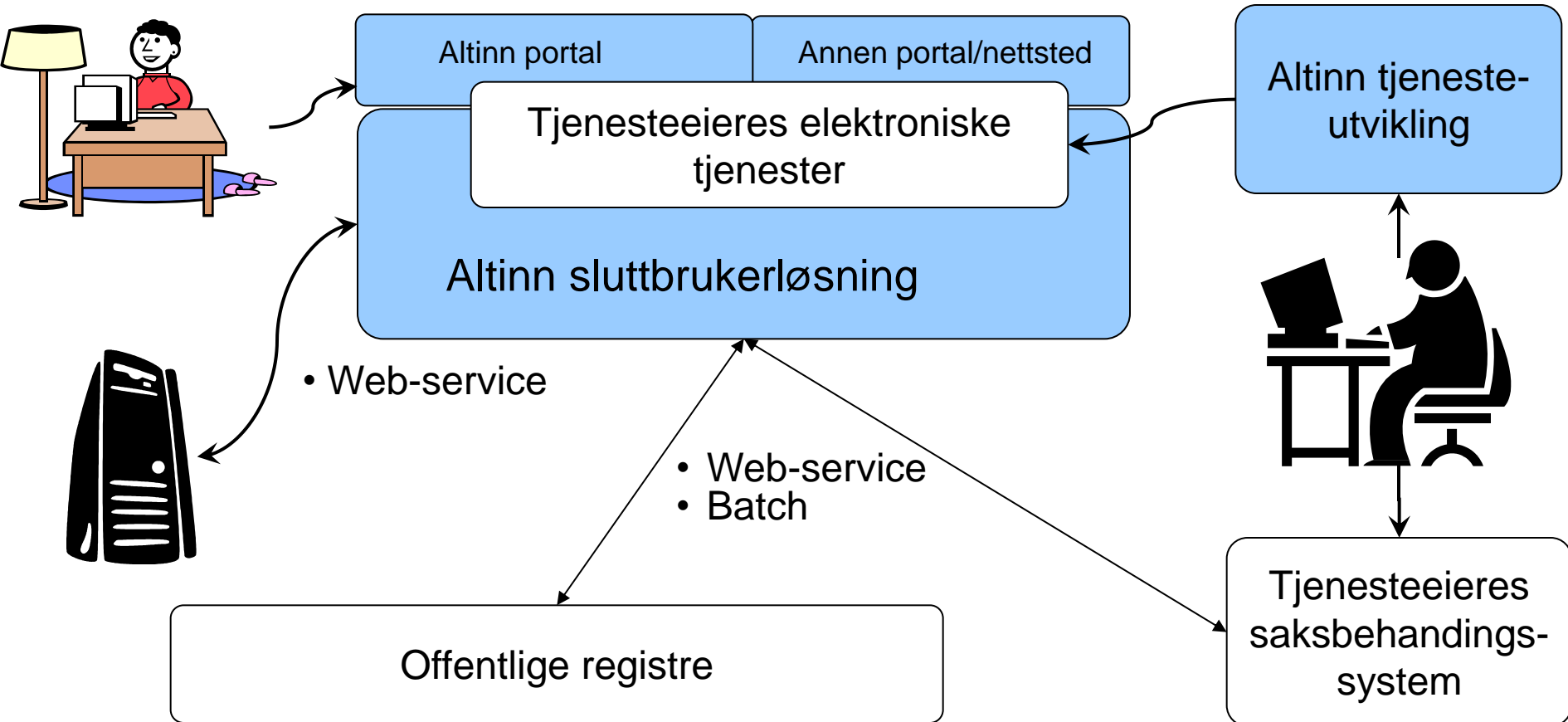
Hvorfor Altinn?

- ▶ En kanal for virksomheter inn til det offentlige
- ▶ Altinn løser noe av det som offentlige virksomheter tradisjonelt har minst erfaring med innen IKT-løsninger
 - ▶ Selvbetjeningsløsning mot sluttbrukere på web og sluttbrukersystemer via web-services
 - ▶ Autentisering og autorisering av eksterne brukere og systemer
 - ▶ Høytilgjengelighetsløsning – 24x7x52
 - ▶ Frikobling av etatens fagsystem og "front end" mot eksterne brukere

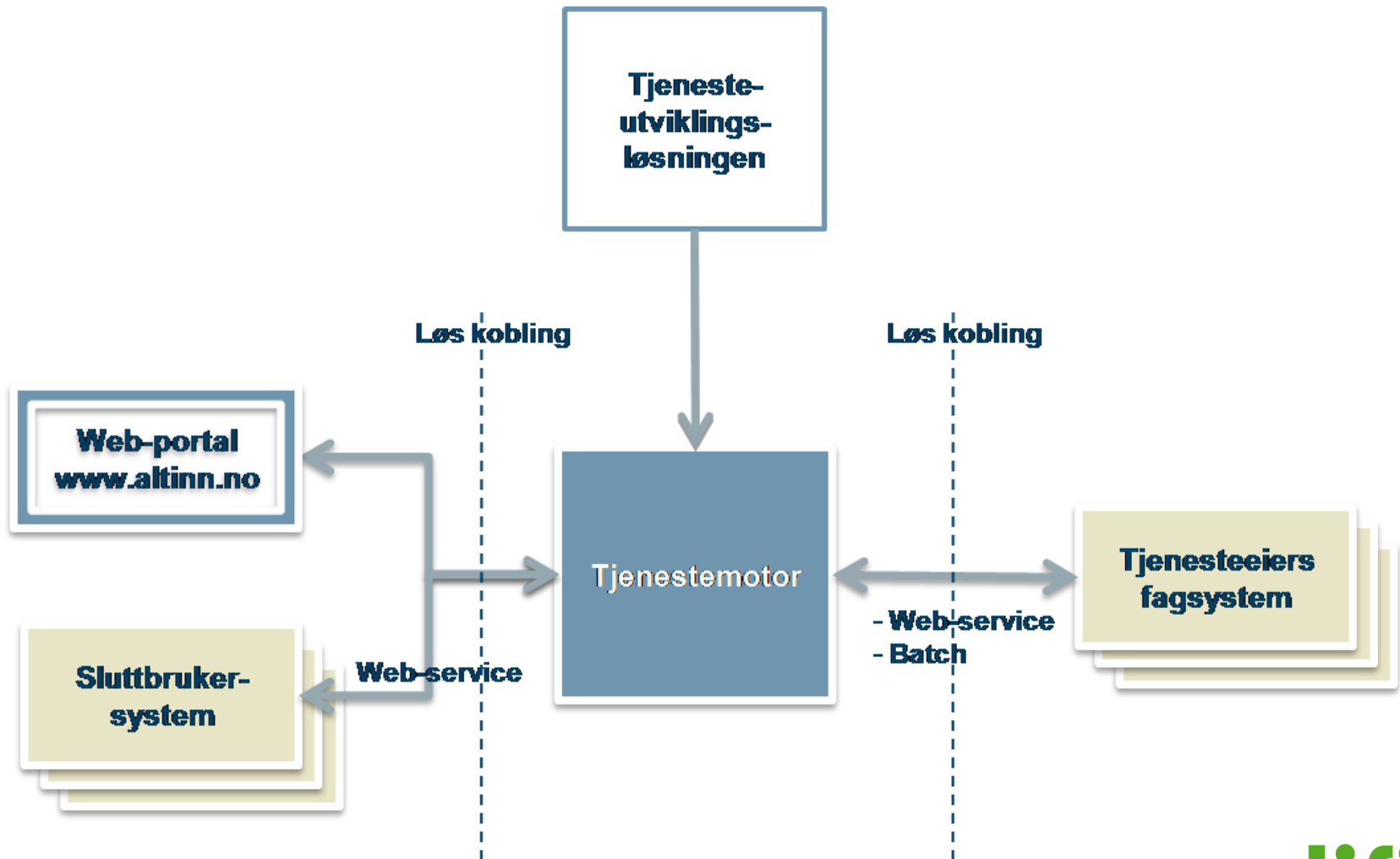
Altinn – overordnet konsept

Sluttbrukere

Tjenesteeiere

Overordnet arkitektur for Altinn2

Sluttbrukertjenester i Altinn

- ✓ Innsendingstjeneste
 - Fra virksomhet eller privatperson til tjenesteeier.
- ✓ Meldingstjeneste
 - Tjenesteeier sender informasjon/melding til organisasjon eller privatperson
- ✓ Innsynstjeneste
 - Bruker ser på informasjon som er samlet i offentlige registre
- ✓ Lenketjeneste
 - Bruker blir rutet til en annen løsning fra Altinn
- ❑ Formidlingstjeneste (versjon 1)
 - Utveksle store datamengder mellom ulike offentlige virksomheter, eventuelt med næringslivet

Folkeregisteret

- ▶ Det sentrale folkeregister er et offentlig register og omfatter alle personer som er eller har vært bosatt i Norge, alle personer som er født i Norge, og andre som har fått tildelt fødselsnummer eller D-nummer.

Hvem bruker Folkeregisteret?

- ▶ Skattemanntallet
- ▶ Valgmanntallet
- ▶ Alle offentlig myndighet
- ▶ Banker og forsikringselskaper
- ▶ Ulike arbeidsgivere
- ▶ Forskere
- ▶ Private organisasjoner og personer

Hvilke opplysninger er der?

- ▶ Fødsler, navnevalg, farskap og foreldreansvar
- ▶ Flyttinger inn- og utland, postadresser og adressesperringer
- ▶ Sivilstandsendringer
- ▶ Dødsfall
- ▶ Navneendringer
- ▶ Statsborgerskap
- ▶ Arbeids- og oppholdstillatelse
- ▶ ...

TVINN

- ▶ TVINN er en forkortelse for Tollvesenets INformasjonssystem med Næringslivet. TVINN er et elektronisk system for utveksling av toldeklarasjoner mellom næringslivet og Tollvesenet.
- ▶ TVINN-innførsel ble tatt i bruk i 1988, og ble satt i drift på landsbasis fra 1. januar 1992. TVINN-utførsel har vært i full drift siden mars 1992.

TVINN

- ▶ Tvinn er en spesialisert sektorinfrastruktur.
- ▶ Tvinn er basert på EDIFACT og to standardiserte meldinger, CUSDEC (Customs Declarations Message) og CUSRES (Customs Response Message).
- ▶ Informasjonen i TVINN gjenbrukes ikke i andre offentlige systemer.

Krav til løsningen

- ▶ Løsningen må:
- ▶ Testes
- ▶ Godkjennes
- ▶ Benytte tilpasset programvare
- ▶ Benytte spesielle leverandører

De datakommunikasjonsløsninger som benyttes ved oppkobling mot TVINN, gjør at det er full maskinuavhengighet mellom det edb-utstyret som benyttes i næringslivet og i Tollvesenet. Dette innebærer at firmaene står fritt til å velge både eget maskinutstyr og programvare. Et firma som ønsker tilknytning til TVINN må imidlertid ha:

1. NODI-nummer
Norstella tildeler dette nummeret på søknad
2. Nettverksleverandør
Det må benyttes en nettverksleverandør som er godkjent av Tollvesenet
3. Programvare tilpasset TVINN
Programvare fås kjøpt hos ulike programvareleverandører

Når firmaet har oppfylt alle disse kravene sendes det en søknad til Regiondirektøren i den tollregionen hvor firmaet er hjemmehørende med henvisning til de ovennevnte punkter. Tollvesenet vil tildele et id-nummer, og en tillatelse som skal returneres Tollvesenet i underskrevet stand.

Test

Alle nye deklaranter på TVINN skal gjennom en testperiode for å sikre at de kan benytte den programvare de har anskaffet.

Denne testen foregår på Tollvesenets testmaskin, hvor meldinger kan utveksles på samme måte som i produksjon. Hvor lang denne testperioden blir er forskjellig fra deklarant til deklarant, men det er viktig at alle typer problemer blir løst i denne fasen, slik at det ikke oppstår vansker når firmaet kommer opp i produksjon.

Når testperioden er gjennomført med tilfredsstillende resultater gir Tollvesenet endelig godkjenning for bruk av systemet.

Offentlig informasjonsinfrastruktur

- ▶ Tilrettelegger for nye tjenester
- ▶ Er åpen – nye sluttbrukere og tjenesteeiere
- ▶ Består av en rekke deler som virker sammen
- ▶ Er avhengig av både teknologi og organisasjon
- ▶ Utvikles basert på eksisterende løsninger
- ▶ Utvikles gjennom bruk av standarder, felleskomponenter og arkitekturprinsipper

